

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

3. V. requirat eadem accidentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

modo sic de
necessitate
resurrectionis.

futuram speramus, hoc modo probabilius est fer-
uādam esse identitatem materiæ non solum in toto:
sed etiam in partibus, quo ad fieri commode possit.
Hoc enim diuinæ potentie facile est, habetque ma-
iorem quandam congruitatem, & pertinere inter-
dum potest ad perfectam remunerationem, & vin-
dictam, ut nimirum in eadem parte, quæ fuit orga-
num virtutis, aut vitij, præmium, vel poena recipia-
tur. Sicut enim Sancti probant resurrectionem, quia
æquum est, ut corpus, quod fuit instrumentum ani-
mæ ad opera iustitiæ, sit particeps beatitudinis eius:
ita probari potest, congruum esse, ut pars, nimirum
oculus, per quem Sanctus lacrymas compunctionis
effudit, resurgat etiam oculus, per quem Sanctus
Christi visione fruatur. Iuxta illud quod Iob. 19.
Quem oculis mei conspexi sunt, & sic de cæteris. Quæ
ratio & congruentia maior est inter partes hetero-
geneas, quæ sunt instrumenta operationis, earumque
ordo, & situs intensus à natura est, quæque alio mo-
do formaliter distinguuntur: quam in partibus ho-
mogeneis, quæ omnino sunt eiusdem rationis, & ea-
rum situs, & ordo quodam modo accidentarius est,
& ita D. Thomas supra interpretatur suam, & Au-
gustini sententiam.

2. Dubium.

Vnio anima
& corporis
eadem in
spe. 10 cum
priori
necessaria
ad resurre-
ctionem.

Alterum dubium est, an de necessitate resurre-
ctionis sit eadem vnio animæ, & corporis, quæ an-
tea erat. Vbi non est sermo de vnitæte specificæ. Nam
hæc sine dubio est necessaria, quia in resurrectione
necesse est, ut anima informet corpus modo, & cau-
salitate formali connaturali ipsi animæ, & contra-
rio, ut materia suscipiat animam, componatque ho-
minem concurrente etiam modo connaturali in
genere causæ materialis. Hæc ergo causalitas neces-
sario est futura eiusdem rationis, & speciei, ergo &
vnio, quæ est ipsa met causalitas, seu quasi via in suo
genere ad effectum istarum causarum componen-
dum. Quin potius fortasse non est possibilis vnio
inter materiam, & animam alterius speciei: si tamen
talis sit vnio, ut ex ea homo resultet. Nam sicut ho-
mo est vnus speciei: ita & vnio, & informatio, per
quam componitur, est vnus tantum rationis. De v-
nitæte vero numerica potest esse nonnulla ratio du-
biandi. Hinc enim videtur non solum non esse ne-
cessarium: verum nec possibile, ut idem modus v-
nionis restituatur. Quia non habet entitatem pro-
prium, sed solum est modificatio entitatis, & non
habet vnitatem numericam ab ipsa entitate, quam
modificat, cum in eadem entitate possint modi nu-
mero differentes successiue fieri: ergo indiuiduatur
hic modus ex eo, quod hic, & nunc sit in tali re, ergo
hoc ipso, quod sit diuerso tempore, & diuersa actio-
ne, quam prior modus, necessario erit numero di-
uersus. Et confirmatur, nam propter hanc solam cau-
sam res successiua, quæ semel transeunt, non possunt
eadem numero restitui, quia sunt modi quidam, qui
per sese indiuiduantur ex eo, quod hic & nunc fiant.
Quocirca si ille modus vnionis idem numero resti-
tui potest etiam eadem numero sessio poterit resti-
tui: ergo & eadem circulatio, & quælibet alia res suc-
cessiua: Hoc autem absurdum est: alias sequeretur
etiam ex natura rei semper redire eundem numero
modum, quandoque in eadem re, & in ordine
ad idem, iterum, atque iterum redit. Vt verbi gratia;
si postquam surrexi, iterum sedeo in eodem loco, &
cum eodem omnino situ, eadem omnino numero
sessio fiet, quæ ante præcesserat: & idem est de figura,
motu, & similibus. Quia in his nulla est ratio distin-
ctionis, nisi temporis diuersitas, ergo vel hæc nun-
quam satis est ad numericam diuersitatem, & ita re-
dibit semper idem numero, vel si aliquando sufficit,
semper illam efficiet, etiam in ordine ad diuinam
potentiam. In contrarium autem est: quia de essen-
tia hominis non tantum sunt materia, & anima, sed
etiam vnio earum inter se, ergo de ratione huius ho-
minis, non tantum est hæc materia, & hæc anima,

sed hæc etiam vnio: ergo ut verum sit reparari hunc
hominem absolute, necessarium est etiam hanc vnio-
nem materiæ, & formæ restitui. Respondent aliqui,
illam vnionem esse accidentem, & ideo non esse de ne-
cessitate eiusdem hominis. Ita Viguerius in institu-
tionibus c. 21. §. 2. verficulo 4. Sed hoc est falsum, nam
illa vnio non est accidens, sed modus substantialis,
cum ad compositionem substantiæ intrinsece per-
tineat.

In hac re dicendum videtur: non esse simpliciter
ad veram resurrectionem necessarium, ut idem mo-
dus vnionis materiæ, & formæ restituatur. Ita do-
cet D. Thom. in 4. distinct. 44. q. 1. artic. 2. ad 2. Quia
principia, quæ simpliciter constituunt hunc homi-
nem, sunt materia, & forma: vnio autem est condi-
tio, & quasi via, & causalitas in genere causæ mate-
rialis, & formalis ad hunc effectum constituendum,
& ideo effectus, seu homo erit simpliciter idem nu-
mero, si ex eisdem principiis constet, etiam si vnio sit
numero diuersa. Sicut si Christus nunc humanita-
tem dimitteret, & iterum illam assumeret per aliam
vnionem numero distinctam, nihilominus persona
composita eadem numero esset, quæ antea erat. Ad-
do vero non esse impossibile Deo eandem vnionem
numero reparare. Potuisset enim ille hanc vnionem
numero nunc facere, si antea non fuisset: quod au-
tem prius fuerit: cum iam non sit, non abstulit Deo
potentiam ad illam faciendam. Item Deus potuisset
conseruare illam vnionem, vsque ad hoc tempus,
ergo eadem ratione poterit in priori, & posteriori
tempore illam efficere, non conseruando eam in tem-
pore medio: nulla est enim maior repugnantia, cum
conseruare sit reuera efficere. Tandem Deus non pen-
det in sua actione à circumstantiis, nec determina-
tur ab illis ad agendum hoc potius quam illud: sed à
sua voluntate. Et hæc rationes (ut verum fatear) pro-
cedunt de omnibus rebus, & modis præsertim per-
manentibus (ut nunc abstraham à disputatione de
successiuis). Neque inde tamen fit, naturaliter semper
eundem numero modum redire, quandoque re-
dit omnino similis in specie. Hi enim modi, sicut &
res aliæ permanentes, non distinguuntur numero
ex circumstantiis extrinsecis, quia hic, & nunc fiant;
(sunt enim hæc valde extrinsecæ) sed distinguuntur
seipsis. Nam eo modo, quo habent esse, per illud di-
stinguuntur, sicut & constituuntur. Tamen quam-
uis res hæc non distinguantur numero per illas cir-
cumstantias: sed agentia naturalia determinantur
ad agendum hoc indiuiduum potius, quam illud à
subiecto, & circumstantiis, & ideoque successu tem-
poris efficiunt formas, & modos numero diuersos
in subiecto. At Deus non pendet, nec determinatur
à subiecto, & circumstantiis, ideoque potest & effi-
cere vnionem numero diuersam, & eandem repa-
rare pro sua voluntate. Ex quo tandem probabilius
existimo de facto reparari in resurrectione eandem
numero vnionem, quæ antea fuerat inter materiam
& formam. Quia licet hoc non sit simpliciter neces-
sarium ad vnitatem eiusdem hominis: tamen ali-
quid confert ad perfectiorem vnitatem. Cum ergo
tam facile possit Deus eandem numero restituere,
sicut nouam efficere, verisimilius est eandem resti-
tuere.

SECTIO III.

Virum ad resurrectionem eadem requirantur acci-
dentia, idemque sexus.

Circa priorem partem loqui possumus (sicut in
Caliis diximus) vel de identitate specificæ, vel de
numerica. Et videtur sane neutram vnitatem requiri.
Quia cum resurrectio dicatur mutationem substantia-
lem (ut diximus) si restituatur eadem numero
substantia, erit vera resurrectio, etiam si nulla acci-
dentia

Viguer.

D Thom.
Vnio mate-
ria, eadem
numero cum
priori non
de necessitate
resurrectionis
dicitur.

Reproduit
eorundem
numero etiam
permanen-
tium possi-
bilis Deo.

Vnio inter
materiam
& formam
eadem cum
priori resti-
tuatur in
resurrectione
no.

dentia restituantur, neque eadem, neque similia. Et ita videtur de resurrectione sensisse Eutyches, qui dixit resurrectione quidem corpora, non tamen palpabilia: sed aere subtiliora. Qui error solet etiam tribui Origeni, qui videtur negasse, futura esse corpora organica, sed rotunda, ut videre licet in Prateolo verb. Origenista, & ver. Eutychiani, Castr. verb. resurrectione, hæref. 2. & 13. & videri etiam potest Sixtus Senen. libr. 5. Bibli. annot. 143. qui eum vindicat ab hac nota. Dicendum itaque in primis, necessaria esse aliqua accidentia saltem similia in specie. Quod existimo certum, quia de fide certum est ad veritatem resurrectionis pertinere, ut resurgat corpus heterogeneū habens ossa, carnem & nervos, & cæteras partes apte dispositas, ut per animam rationalem vivificentur: sed hæc dispositio fieri nequit sine aliquibus accidentibus, ac temperamento connaturali corpori humano, hæc ergo accidentia necessaria sunt, saltem specie similia. Consequentia cum minori evidens est. Maior vero constat ex scripturis supra citatis, in quibus ossium, & carnis resurrectio promittitur. Vnde Christus aiebat. *Palpate, & videte, quia spiritus carnis, & ossa non habet, sicut me videtis habere.* Hoc ergo exemplo capitis nostri (ut inquit Concil. Toleranum II. in confessione fidei) *confitemur veram fieri resurrectionem carnis omnium mortuorum, neque in aerea, vel qualibet alia carne: (ut quidam delirant) resurrecturos non credimus: sed in ista, qua vivimus, moveamur, & sumus.* Ex quo testimonio evidenter colligitur, ad veritatem resurrectionis non tantum requiri eandem materiam primam. Hanc enim fortasse non negassent, saltem secundum identitatem specificam, Eutyches, Origenes, & alij, qui dicebant corpora resurgentium futura aerea, vel rotunda. Nam hæc corpora eiusdem materiæ essent cum terrestri: differrent autem in temperamento, & dispositione. Ergo illi fuerunt hæretici non negando identitatem materiæ: sed veritatem temperamenti corporis humani, & partium eius, quod temperamentum in accidentibus consistit. Ratio vero est, quia licet resurrectio essentialiter sit mutatio substantialis: tamen substantia, quæ per illam fit, non potest naturaliter consistere absque huiusmodi accidentibus, & ideo quamvis hæc accidentia per se primo non requirantur, tanquam de essentia ipsius resurrectionis, vel primarij termini eius: requiruntur tamen per se secundo, ut dispositiones, & proprietates necessariae ad eam unionem, quæ per resurrectionem fit, vel eam consequentes. Vnde intelligitur non solum esse necessaria hæc accidentia similia in specie: sed etiam in illo gradu, & temperamento, quod possit esse connaturale corpori humano tum in specie, tum in individuo. Quia ratio facta æque de his omnibus procedit: de aliis autem accidentibus non est eadem ratio. Et propter hanc causam non dixi esse necessaria omnia accidentia, sed aliqua. Nam si qua erant in homine prius vivente advenitia, nihil ad perfectionem conducentia, neque ad naturalem rei statum, hæc non est necesse redire, quia neque pertinent ad identitatem simpliciter hominis, neque ex illa sequuntur. Et similiter fieri potest, salva veritate resurrectionis, ut homo resurgens habeat multa accidentia, quæ prius non habuerat nec in individuo, nec in specie. Quia hoc non repugnat cum vera eiusdem hominis unitate, neque est contra naturalem perfectionem eius, sed spectare potest ad altiore perfectionem, & statum. Et hoc modo salva veritate resurrectionis potest, corpus animale resurgere spirituale, & quod erat mortale, resurgere immortale, ut Apostolus dixit, 1. ad Cor. 15. & in sequentibus latius declarabimus.

Secundo de unitate numerica dicendum est, quædam esse accidentia, quæ post mortem hominis, & dissolutionem compositi semper manent in altera ex partibus separatis, ut intellectus, & voluntas in anima, & quantitas in materia prima, iuxta proba-

biliorum sententiam, & ad hoc etiam propositum docuit D. Thomas in 4. distinctione 44. questione 1. articulo 1. questione 1. ad 3. Et hæc accidentia necessaria sunt, ut eadem numero redeant. Quia necessario consequuntur eadem principia substantialia, quorum unio per resurrectionem fit. Alia vero accidentia, quæ per se pendunt à toto composito, & illo dissoluto, vel statim pereunt, ut sensus, vel paulatim corrumpuntur, ut calor, & alia qualitates, & de his si in rigore loquamur, dicendum est, non esse simpliciter necessaria ad veram resurrectionem. Ira Divinus Thomas loco citato ad 4. Et patet, quia quantum illa variantur, potest eadem substantia consistere modo connaturali. Declaratur exemplo, nam quando Christus verbigratia illuminavit cæcum, non est necesse, ut eundem omnino numero visum, illi restituerit, quem antea habuerat, aut quem habiturus esset, si principio generationis non impediretur. Quæ enim huius rei necessitas? Sicut enim ignis quocunque calore, etiam si numero distinctus sit, erit contentus, & connaturali modo existeret: ita si homo recipiat visum suæ naturæ accommodatum, satis illi erit, tametsi idem numero non sit: idem ergo dici poterit in resurrectione. Et de facto ita esse futurum sentiunt D. Thomas, Scotus, & Durandus, Scotus, & alij, in 4. distinctione 44. & idem Divinus Thomas 4. contra Gent. capit. 31. ad 2. objectionem. Sed licet hoc probabile sit, verisimilius tamen est, in resurrectione hominum, quæ erit perfectissima, restitutum iri eadem numero accidentia, præsertim illa, quæ sunt aliquo modo intrinseca naturæ, ut facultates sensuum, & similes. Quod indicatur verbis illis Iob. *Quem oculi mei conspexi sunt.* Et congruentia adiungi potest. Quia hoc est Deo æque facile, & pertinet ad quandam rationem iustitiæ, ut idem sensus, qui fuerunt organa merendi, sint etiam præmij participes. Et hanc opinionem elegit Palacius, in quarta distinctione 43. disputatione secunda, in fine.

Ex his oritur ratio dubitandi circa posteriorem partem questionis de identitate sexus, eiusque resolutione. Sexus enim non pertinet ad substantialem identitatem eiusdem compositi. Nam si constet ex eadem materia, & anima, erit idem compositum, quamvis sexus varietur. Neque etiam pertinet ad ea, quæ intrinsece consequuntur substantialem hominis compositionem: sed videtur esse quoddam accidens valde extrinsecum consistens tantum in figura quadam, & situ aliquarum partium corporis humani, ergo licet varietur, vel omnino tollatur, non tollitur veritas resurrectionis. Et confirmatur, nam ita fiet in hominum resurrectione, quæ tamen perfectissima erit. Assumptum patet ex Basil. Psal. 114. & Hier. ad Ephes. ubi sic inquit. *Foveamus, & viri uxores, & anima nostra corpora: ut & uxores in viros, & corpora redigantur in animas, & nequaquam sit sexuum vlla diversitas. Sed quomodo apud Angelos non est vir, & mulier, ita & nos qui similes Angelis futuri sumus, iam esse incipimus, quod nobis in carnalibus reprobum est.* Similia habet Athanas. serm. 3. contra Arrian. non longe à fine.

Dicendum vero est in primis, in futura generali resurrectione hominum servandum esse sexuum diversitatem ita ut in eo unusquisque resurgat, in quo conceptus fuit. Hoc certum est, ut constaret doctrina omnium Scholasticorum in 4. disput. 44. neque aliquis Catholicus id veritatem dubium, sed solum illi hæretici, qui humanum corpus organicum negant futurum esse in hominibus resurgentibus. Sancti vero Patres sicut credunt illa corpora futura esse suis organis distincta, & composita, ita distinctionem sexuum in eis futuram agnoscunt. Ut diserte tradunt Tert. libr. de resurrectione carnis c. 60. & sequentibus, Hier. epist. 61. supra citata ad Pammach. de erroribus Ioannis Ierosolymitani, & in Epistola August. 27. ad Eustoch. non longe à fine, & Augustinus 32. de Civitate

Orig.
Prateol.
Castr.
Six. Senen.

Idemius
accidentium
specificum ad
resurrectio-
nem necessa-
ria.

Em. 24.
Concil. Tol.

D. Thom.
Scotus.
Durand.
Scotus.

Iob. 19.

Palac.

Basil.
Hieron.

Athanas.

In generali
resurrectione
futura se-
xuum dis-
tinctio.

Tert. ul.
Hieronym.
August.

Civitate

1. Cor. 15.

Restitutio
eorundem
numero ac-
cidentium

Ephes. 4.

Luc. 20.
Beda
Chrysost.
Euthym.

D. Thom.

Ciuit. c. 17. vbi refert, quosdam dixisse resurrekturos omnes in sexu virili (quem errorem aliqui tribuunt Armenis) propterea quod Paulus ad Ephes. 4. dixit. *Donec occurramus omnes in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi.* Quorum sententiam ipse rejicit. Primo, quia distinctio sexuum non ad viciū, sed ad naturam pertinet. Et quamuis ad veterem vsum futura non sit, potest tamen deferuire ad decorem, & vt laudetur Dei sapientia, atque clementia, qui & quod non erat fecit, & liberauit à corruptione, quod fecit. Secundo, quia Christus interrogatus à Saducæis, cuius in resurrectione futura esset vxor illa, quæ septem viros habuerat, non respondit in eo statu non esse futuros viros, & feminas, sed non futuras nuptias; supponens potius futuras tunc feminas, non tamen ad vsum nuptiarum. Quod argumentum eodem modo ponderauit Beda Lucæ 20. vbi eandem sententiam docet. Indicauit etiam Chrysost. homil. 7. in Marth. & clarius Euthym. suo cap. 53. dicens. *Neque viri matrimonium contrahent, neque mulieres nuptui tradentur.* Et notat, Lucam addidisse, *Neque amplius mori poterunt. Quia nuptia propter mortem facta sunt, & loco mortuorum alij generantur, vbi autem non est mors, iam neque nuptia sunt.* Quæ verba optime confirmant, quod intendimus: caute tamen legenda sunt. Quia nuptia etiam in statu innocentia fuissent, vnde non tantum propter mortem introductæ, sed propter multiplicandos homines, donec impleteretur numerus electorum. Ex quo potest eadem proportionem ratio confici. Quia post generalem resurrectionem iam erit numerus electorum impletus: non ergo erunt nuptia necessaria. Manebit tamen sexuum distinctio propter alias causas. Terciam rationem addit D. Thom. in 4. distinct. 44. quæst. 1. art. 3. quæst. 1. dicens. 3. Quia ad perfectam resurrectionem oportet, vt redeat idem numero homo secundum omnes conditiones, quas postulat talis natura non solum specifica, sed etiam individualis. Sed hanc sexuum diuersitatem postulat in primis ipsa natura specifica, cuius diuersi gradus implentur per huiusmodi varietatem. Deinde talis indiuidua natura, sicut postulat certum temperamentum, & dispositionem, ita & sexum determinatum, ergo. Vltimam rationem adiungere possumus, quia vel omnes homines resurgent vnius sexus, vel nullius. Hoc posterius dici nullo modo potest, si pro constanti supponamus illa corpora futura esse organica, & vere humana, ac integra, & non monstrosa, nec mutila. Nam si propter fictam quandam honestatis speciem, quis existimet priuanda esse corpora gloriofa sua integritate, & naturali compositione: eadem ratione dici posset, non habitura multa alia membra quæ turpitudinem præ se ferunt, aut pudorem. Si autem primum dicatur, inquiri, cur vnus sexus retinendus sit, & reijciendus alius? Nunquid propter vitandam concupiscentiam, & pudorem? Sed hoc nullius momenti est, quia in statu innocentia nullus erat pudor, neque concupiscentia inordinata, propter summam animæ rectitudinem, & naturæ integritatem: ergo multo minus est, quod in resurrectione timeatur. Dices hoc solum procedere in Sanctis, non vero in damnatis. Respondetur, primum nullum esse incommodum, quod illi pudore afficiantur. Deinde illi etiam non patientur concupiscentia motus, nam suo modo habebunt corpora, quæ ab intrinseco alterari non possint, sed solum ab igne, & aliis agentibus externis, quæ fuerint instrumenta diuinæ iustitiæ. Adde eos tanta tristitia, ac dolore afficiendos esse, vt nullus eis futurus sit voluptatis & concupiscentia locus. Vel fortasse reijciatur sexus foemineus, quia imperfectus: vt enim Aristoteles dixit, foeminae sunt ex quodam defectu naturæ. Sed neque hoc dici potest, tum quia ad perfectionem vniuersalis naturæ pertinet ipsa varietas rerum, etiam in perfectione sint inæquales. Tunc et-

A iam, quia licet sexus virilis ex suo genere perfectio sit: tamen etiam sexus foemineus est per se intentus à natura. Vnde non dicitur esse ex defectu naturæ, quia sit monstrosus, aut per accidens: sed quia in eo generatio naturalis est minus perfecta, ergo seruetur eadem diuersitas in perfectissimo statu naturæ. Quod ergo Paulus dixit, omnes resurrekturos in virum perfectum, non propter sexum, sed propter perfectionem ætatis, & iudicij dictum est, vt Ambrosius ibi exponit. Vnde nomine viri, foeminae etiam comprehenduntur, sicut illo Psalmo. *Beatus vir, qui timet Dominum,* vt Hieronymus, & Aug. exposuerunt. Patres vero citati solum sentiunt, non esse futuram sexuum diuersitatem, quoad vsum, sed quoad substantiam.

Ex quo vltius in inferre possumus, quamuis non sit simpliciter necessarium ad veram resurrectionem substantialem, vt seruetur idem sexus in eo, qui resurgit: pertinere tamen maxime ad perfectionem resurrectionis. Priorem partem probat ratio dubitandi in principio facta, & quia sine dubio posset Deus eundem hominem transmutare ab vno sexu in alium, seruata identitate numerica substantiali, ergo posset etiam suscitare eundem numero hominem in alio sexu, ergo tunc esset vera resurrectio. Posteriori vero partem probant omnia, quæ eduximus de futura resurrectione. Nam ex illis constat, hoc pertinere ad maiorem quandam identitatem eius, qui resurgit, & ad statum quasi connaturalem, qui in resurgente requiritur. Quia licet resurrectio in modo sit supernaturalis: tamen terminus eius res naturalis est (præcise loquendo de substantiali resurrectione) & ideo, vt perfecta sit, connaturalem in suo termino requirit statum.

SECTIO IV.

Vtrum resurrectio sit mutatio instantanea.

HAc in re nulla est difficultas, quod attinet ad substantialem ipsam mutationem. Non enim est dubium, quin possit fieri in instanti, & quod hic modus sit maxime proprius, & accommodatus tali mutationi. Nam si generatio substantialis sit in instanti, multo magis resurrectio. Item primi hominis productio facta est in instanti, ergo & resurrectio de se est mutatio instantanea: est enim eadem ratio. Nā in vtraque actioe facta est vnio totius animæ cum corpore, per diuinam virtutem. Dico autem hunc modum esse possibilem, & magis accommodatum ex natura rei tali mutationi. Quia si Deus vellet vnire animam corpori successiue, non dubito quin de potentia absoluta id facere posset. Nam licet anima indiuisibilis sit, & tota simul necessario vniri debeat cui vnitur, tamen hoc ipso quod ex parte corporis est extensio, & diuisibilitas, potest ratione illius successiue fieri vnio, altero ex duobus modis. Primo, vt vnio in primo aliquo instanti fiat in aliqua certa, ac determinata parte corporis, & deinde successiue extendatur ad reliquas. Secundo vt in nullo primo instanti intrinseco fiat vnio animæ, cum determinata parte corporis: sed successiue, & in tempore fiat. Neuter enim modus inuoluit contradictionem, tamen posterior est aperte præter naturam rerum substantialium, præsertim viuientium: prior vero modus nec est consentaneus diuinæ virtuti, quæ quantum in se est, perfecte & efficaciter efficit actiones suas, quando ex parte illarum non est repugnancia: nec etiam est consentaneus ipsi actioni & termino eius: est enim substantialis, & vt sit perfectus, postulat certam quantitatem, in qua totus redeat.

Itaque de substantiali mutatione non est difficultas: de mutatione vero accidentali, quam necesse est substantiali coniungi, vt fabricetur, & suis organis

Mutatio
substantialis
in resurrectione
instantanea sit.